

Lleis

Llei 49/2014, del 18 de desembre, de l'exercici de la professió de procurador i del Col·legi Oficial de Procuradors d'Andorra

Atès que el Consell General en la seva sessió del dia 18 de desembre del 2014 ha aprovat la següent:

Llei 49/2014, del 18 de desembre, de l'exercici de la professió de procurador i del Col·legi Oficial de Procuradors d'Andorra

Exposició de motius

Tal com palesen les diverses referències que es contenen al capítol VI del llibre II del Manual Digest, redactat l'any 1748 per Antoni Fiter i Rossell, fa segles que els procuradors existeixen al Principat d'Andorra i col·laboren amb la seva organització judicial. Tanmateix, aquests professionals, que representen els clients que han de comparèixer davant els batlles i tribunals, tot facilitant la realització dels actes de comunicació processal, no van disposar fins després de l'aprovació de la Constitució d'un marc normatiu que emparés l'exercici de la professió, més enllà de normes puntuals que només hi feien referència, com ara el Decret dels delegats permanents sobre el contenciós relatiu a les taxes d'entrada de mercaderies a Andorra, del 13 de juliol de 1977, o el Decret dels delegats permanents sobre l'estatut i el procediment del Tribunal de Taxes, del 31 de març de 1979.

En virtut de la Llei qualificada de la Justícia, del 3 de setembre de 1993, els procuradors, juntament amb la policia judicial i els advocats, van ser reconeguts com a cooperadors de l'Administració de Justícia, i es van regular de forma succinta i transitòria les condicions d'accés a l'exercici de la professió i d'intervenció en judici, així com el deure de secret professional. En aquest sentit, el capítol tercer del títol VII de la Llei qualificada de la Justícia, dedicat als procuradors dels tribunals, estableix mitjançant un únic article 102 que, quan en un judici les parts no volen comparèixer personalment, ho han de fer representades per un procurador o un advocat andorrà, llevat que la llei de procediment aplicable ho autoritzi altrament. També disposa que els procuradors han de guardar secret dels fets o les notícies que coneguin per raó de la seva activitat professional. I que, mentre la Llei no estableixi les condicions especials que s'han d'exigir als procuradors andorrans, el Consell Superior de la Justícia ha d'establir cada any, amb l'informe previ del Ministeri Fiscal, la relació de persones que són admeses a exercir la representació processal de les parts davant les jurisdiccions andorranes.

Així doncs, aquesta regulació parcial, insuficient i amb vocació temporal fa necessari promoure una llei que defineixi de forma conjunta i detallada, d'una banda, el contingut i les funcions pròpies de la professió de procurador; l'àmbit i les modalitats d'actuació i d'intervenció; els requisits d'accés i exercici de la professió; els deures, les obligacions i els drets que li són inherents; i el règim disciplinari propi i adaptat a les

característiques de la procura, i que d'altra banda creï i reguli l'objecte, les finalitats i les atribucions del Col·legi de Procuradors. Tot plegat, tenint en compte la funció social rellevant que comporta l'exercici de la professió de procurador i l'interès públic associat a les funcions que els procuradors tenen encomanades i als serveis que presten, íntimament vinculats a l'exercici dels drets i les llibertats fonamentals.

En efecte, els procuradors col·laboren amb el sistema judicial andorrà i actuen com a enllaç juridicoformal entre els batlles i els tribunals d'una banda, i les persones físiques i jurídiques que són subjectes d'un procés judicial d'altra banda. Per tant, no només contribueixen a l'assoliment del dret a la jurisdicció que consagra l'apartat 1 de l'article 10 de la nostra Constitució, sinó que també garanteixen el compliment del principi d'igualtat de les parts en els processos judicials. De la qual cosa en ressurt que la funció que exerceixen i els serveis que presten són mereixedors d'una llei específica i pròpia que els doti de contingut i ofereixi un marc normatiu suficient a aquest efecte.

Aquesta Llei es desglossa en trenta-tres articles, dividits en quatre capítols, tres disposicions transitòries, una disposició derogatòria i tres disposicions finals. El capítol primer, dedicat a les disposicions generals, defineix i enumera les funcions del procurador, que es configura com un professional lliure i independent que presta un servei a la societat en interès públic. La denominació de procurador es reserva per a les persones que consten inscrites al Col·legi Oficial de Procuradors d'Andorra com a membres exercent, i s'estableixen els principis que han de regir la seva actuació; a saber: la llibertat, la independència, i la lliure i lleial competència. També es regula l'àmbit d'actuació dels procuradors, amb expressa menció de les activitats que exerceixen de forma exclusiva, que són la representació tècnica dels clients en qualsevol procediment, sense perjudici de les funcions concurrents dels advocats. Finalment, es fa referència a la intervenció i la substitució del procurador.

El capítol segon crea i regula el Col·legi Oficial de Procuradors d'Andorra, que es defineix com una corporació de dret públic i de caràcter professional al servei de la Justícia i dels seus col·legiats, dotada de personalitat jurídica i de capacitat d'obrar plena per al compliment de les seves finalitats. S'estableixen els principis de funcionament del Col·legi, i se l'habilita per adoptar les normes escaients d'autoregulació de la corporació i de la professió, sense perjudici de la potestat del Govern de controlar-ne la legalitat. Seguidament, es defineixen l'objecte i les finalitats del Col·legi, i es fixen els requisits per a la col·legiació, tot distingint els requisits propis dels col·legiats exercent i dels que no ho són. En aquest darrer cas, cal estar en plena possessió dels drets civils i polítics i disposar d'una titulació d'ensenyament superior en l'àmbit del dret, lliurada o reconeguda pel Govern. El requisit de la titulació és una novetat significativa i ha esdevingut del tot necessari, en atenció a les funcions que els procuradors tenen encomanades i que estan íntimament relacionades amb l'àmbit del dret, la qual cosa requereix que en siguin coneixedors; i amb més raó si es té en compte la complexitat creixent de les normes jurídiques vigents o que ho seran en el futur, en concret en matèria processal. D'altra banda, en el supòsit dels col·legiats exercent també s'exigeixen requisits complementaris destinats a garantir la bona conducta dels procuradors, com ara l'absència d'antecedents penals i la inexistència de causes d'incapacitat o incompatibilitat. En aquest sentit, s'enumeren els supòsits d'incapacitat i incompatibilitat esmentats, i també de pèrdua de la condició de col·legiat. En darrera instància, es regulen els òrgans de govern del Col·legi, que són l'Assemblea General i la Junta de Govern.

El capítol tercer fa referència a l'exercici de la professió i descriu de forma detallada els deures, les obligacions i els drets dels procuradors. També incideix en les modalitats d'exercici de la professió, de forma individual o mitjançant societats civils professionals de procuradors. Posteriorment defineix el conflicte d'interessos i l'obligació d'abstenció que en dimana, així com la publicitat dels serveis professionals, que s'ha de dur a terme amb respecte de la dignitat de la professió i evitant la competència deslleial o il·lícita.

Finalment, es regula el funcionament i el règim en matèria d'honoraris que dimana de la representació d'ofici i, si escau, gratuïta.

El capítol quart està dedicat al règim de responsabilitat. Més enllà de la responsabilitat civil i penal dels procuradors en l'exercici de la seva professió, s'estableix la responsabilitat disciplinària dels col·legiats exercents i no exercents, pels actes que realitzin o per les omissions en què incorrin en l'exercici de la professió, o que infringeixin els deures i les obligacions continguts en la Llei, els estatuts del Col·legi o les normes i els usos deontològics. Seguidament es determina a qui correspon i com es dedueix la potestat disciplinària, i s'enumeren els drets del col·legiat que és objecte d'un procediment disciplinari. També es regula de forma precisa el desenvolupament del procediment disciplinari i les mesures provisionals que es poden adoptar. A continuació, es ressenyen i es desglossen les infraccions professionals d'una banda, i col·legials d'altra banda, així com les sancions que hi són associades. Igualment es fixa el règim de prescripció de les infraccions i les sancions esmentades, la graduació d'aquestes sancions, l'extinció de la responsabilitat i el procediment d'anotació i comunicació de les sancions, i també com s'esdevé la rehabilitació.

La Llei segueix amb tres disposicions transitòries relatives a la constitució del Col·legi Oficial de Procuradors d'Andorra, a l'aprovació dels nous estatuts i a l'elecció dels càrrecs de la Junta de Govern; al moment temporal en què el Col·legi obtindrà plena capacitat d'obrar, i a les vicissituds que dimanen del nou requisit d'estar en possessió d'una titulació d'ensenyament superior en l'àmbit del dret per poder col·legiar-se i exercir la professió de procurador. En aquest sentit es precisa quines són les persones que n'han de quedar eximides; a saber: les persones que acreditin l'exercici efectiu de la representació processal de les parts davant les jurisdiccions andorranes durant un termini mínim i les persones que exerceixin com a procuradors en representació de les administracions públiques. Tot plegat sense perjudici d'establir l'obligació dels procuradors exercents d'obtenir l'autorització d'exercici de la professió titulada i de col·legiar-se subsegüentment.

Pel que fa a la disposició derogatòria, incideix en les normes de la Llei qualificada de la Justícia i de la Llei del Ministeri Fiscal que regulen el règim transitori i encara aplicable per poder exercir la representació processal de les parts davant els batlles i tribunals.

La Llei conclou amb tres disposicions finals, la primera de les quals modifica parcialment un article i introdueix dos nous articles a la Llei qualificada de la Justícia, a fi d'adaptar les seves disposicions al marc normatiu vigent i establir, tal com s'esdevé amb els advocats, l'obligació de col·legiació com a membres exercents dels procuradors que actuen davant els batlles i tribunals, tot regulant les especificitats pròpies dels procuradors que actuen en representació de les administracions públiques i com s'articula la representació processal d'aquestes administracions. Finalment, les dues darreres disposicions finals qualifiquen les disposicions que deroguen, modifiquen o amplien la Llei qualificada de la Justícia i fixen la data de l'entrada en vigor d'aquesta Llei.

Capítol primer. Disposicions generals

Article 1

Definició i funcions del procurador

1. El procurador és un professional lliure i independent que presta un servei a la societat en interès públic.
2. El procurador té com a funció la representació tècnica de les parts en qualsevol procediment i el desenvolupament de les altres funcions i competències que li atribueixin les lleis, per tal de contribuir a l'efectivitat

del dret fonamental a la jurisdicció i a la millora de la Justícia en la substanciació dels procediments i en l'execució de les resolucions judicials.

3. Són procuradors i els correspon en exclusiva aquesta denominació les persones que consten degudament inscrites com a membres exercent al Col·legi Oficial de Procuradors d'Andorra.

4. En l'exercici de la seva professió, el procurador està sotmès a la Constitució, a les lleis, als estatuts del Col·legi i a les normes i els usos que conformen la deontologia de la professió.

Les normes i els usos esmentats constitueixen el codi de conducta especial i específic d'alta exigència ètica del procurador, i estan destinats a garantir la bona execució de les funcions que té encomanades.

Article 2

Principis de llibertat, independència i lliure i lleial competència

1. Amb les limitacions que estableixin les lleis, els estatuts del Col·legi i les normes i els usos deontològics, el procurador exerceix la seva activitat professional amb plena independència i llibertat de criteri, opinió i decisió, per tal d'acceptar o no un encàrrec, o per desdir-se'n quan ho consideri convenient, tot evitant causar un dany o indefensió al client.

2. El procurador exerceix la seva professió en règim de lliure i lleial competència amb els altres procuradors, i ha d'aplicar en tot moment les regles de respecte, cortesia i consideració degudes, de conformitat amb les lleis, els estatuts del Col·legi i les normes i els usos deontològics.

Article 3

Exercici i àmbit d'actuació

1. Sense perjudici del que disposa l'article 102, apartat 1 de la Llei qualificada de la Justícia, i l'article 4, apartat 1 d'aquesta Llei, el procurador exerceix les activitats professionals que té encomanades en exclusiva per les lleis i, en concret, la representació tècnica dels clients en qualsevol procediment.

2. També exerceix les altres funcions o presta els serveis que li són encomanats en la seva condició de cooperador de l'Administració de Justícia.

Article 4

Intervenció i substitució del procurador

1. La intervenció professional del procurador en qualsevol procediment i davant de qualsevol jurisdicció no és obligatòria, llevat que així ho prevegin les lleis.

2. La representació concreta amb la qual el procurador intervé en un procediment s'acredita mitjançant apoderamentament suficient, atorgat de conformitat amb les disposicions legals.

3. Les relacions entre el procurador i el client es regeixen per les disposicions contingudes en les lleis, els estatuts del Col·legi, les normes relatives al contracte de mandat i les altres normes i els usos que siguin aplicables.

4. Els procuradors poden ser substituïts, en l'exercici de la seva professió, per un altre procurador, amb la simple acceptació del client, llevat dels casos en què cal un nou apoderamentament suficient, de conformitat amb les lleis.

5. Sense perjudici del que disposin els estatuts del Col·legi i les normes i els usos deontològics en aquesta matèria, el procurador que cessa la representació d'un client està obligat a retornar al client o al nou procurador la documentació que es troba en el seu poder en el termini més breu possible i, en qualsevol cas, en el termini màxim de quinze dies naturals des que sigui requerit formalment a aquest efecte, i també a facilitar al nou procurador la informació necessària per continuar en l'exercici eficaç de la representació del client.

Capítol segon. El Col·legi Oficial de Procuradors d'Andorra

Article 5

Creació del Col·legi i disposicions generals

1. Es crea el Col·legi Oficial de Procuradors d'Andorra, com a corporació de dret públic i de caràcter professional al servei de la justícia i dels seus col·legiats, dotada de personalitat jurídica pròpia i capacitat d'obrar plena per al compliment de les seves finalitats.
2. El Col·legi Oficial de Procuradors d'Andorra es regeix per aquesta Llei, els seus estatuts i la normativa interna restant, i s'ha de relacionar amb els ministeris del Govern competents en matèria de justícia, professions titulades i col·legis professionals, així com amb les altres administracions públiques quan escaigui, per a les seves activitats professionals.
3. El funcionament, l'estructura i l'organització del Col·legi es regeixen pels principis d'autonomia i de democràcia interna.
4. El seu àmbit territorial és el Principat d'Andorra.
5. Sense perjudici del que preveu l'apartat següent, el Col·legi Oficial de Procuradors d'Andorra pot adoptar, de conformitat amb aquesta Llei, les normes d'autoregulació de la corporació i de la professió en tots els àmbits de la seva activitat.

També està facultat, d'acord amb aquesta Llei, per dotar-se de les normes deontològiques necessàries per preservar la llibertat, la independència, la lliure i lleial competència, la dignitat de la professió i el secret professional, així com per impedir el conflicte d'interessos, l'intrusisme i les actuacions professionals irregulars.

6. Els estatuts aprovats i les seves modificacions s'han de trametre al Govern perquè en qualifiqui l'adequació a la legalitat, en disposi la inscripció en la secció corresponent del Registre de Professionals Titulats, Col·legis i Associacions Professionals, i n'ordini la publicació al Butlletí Oficial del Principat d'Andorra.

Els estatuts i les seves modificacions entren en vigor a partir de la publicació al Butlletí Oficial del Principat d'Andorra.

Article 6

Objecte i finalitats

1. El Col·legi Oficial de Procuradors d'Andorra té com a objecte la regulació i l'ordenació de l'exercici de l'activitat professional dels procuradors en qualsevol de les seves modalitats, i també la salvaguarda dels seus principis ètics i deontològics.
2. El Col·legi Oficial de Procuradors d'Andorra agrupa els professionals que exerceixen o poden exercir la professió de procurador al Principat d'Andorra, amb les finalitats següents:

- a) Representar de forma exclusiva la professió i defensar els drets i els interessos professionals dels seus col·legiats.
- b) Proposar, aprovar i aplicar les decisions necessàries per al bon desenvolupament de l'exercici de la professió.
- c) Garantir que l'exercici professional s'adeqüi a aquesta Llei, als estatuts del Col·legi i a les normes i els usos deontològics, per tal que es respectin els drets i els interessos dels destinataris de l'actuació professional.
- d) Vetllar per tal que els col·legiats puguin exercir la seva professió d'acord amb els principis de llibertat, independència i lliure i lleial competència i, en concret, que no es produeixin actes d'intrusisme o d'exercici il·legal de la professió, i actuacions professionals irregulars.
- e) Complir i fer complir als col·legiats les disposicions legals i estatutàries que concerneixin la professió, així com les altres normes i els usos que siguin aplicables, i vetllar per l'observança de les normes i les decisions adoptades pels òrgans del Col·legi en les matèries de la seva competència.
- f) Cooperar de forma activa en el bon funcionament i la millora de l'Administració de Justícia.
- g) Informar sobre les iniciatives legislatives que concerneixin l'exercici de la professió, quan així se li requereixi dins l'àmbit de les seves competències.
- h) Garantir, organitzar i gestionar la representació processal per mitjà dels torns d'ofici corresponents, de conformitat amb allò que disposin les lleis o els reglaments que siguin aplicables.
- i) Mantenir i fomentar els sentiments d'unió i solidaritat entre els col·legiats i les relacions de respecte i de col·laboració entre aquests darrers i amb l'Administració de Justícia.
- j) Promoure i facilitar la formació professional continuada dels col·legiats.
- k) Aprovar les normes orientadores en matèria d'honoraris que s'han d'aplicar en defecte de pacte entre el procurador i el client, i també en el cas de condemna en costes.
- l) Emetre els informes que sol·licitin els òrgans jurisdiccionals en els incidents sobre honoraris, resoldre impugnacions i evacuar les consultes formulades i emetre dictàmens i laudes, previs o posteriors a l'emissió de les minutes, a petició dels col·legiats o dels clients.
- m) Aprovar els seus pressupostos i regular i fixar les aportacions dels col·legiats.
- n) Exercir el control deontològic i la funció disciplinària i imposar, si escau, les sancions que corresponguin d'acord amb aquesta Llei, tot respectant els principis de contradicció i d'audiència.
- o) Realitzar les altres funcions que li corresponguin, sempre que tinguin relació amb les finalitats de la professió en general i del Col·legi o dels col·legiats en particular.

Article 7

Requisits per a la col·legiació

1. El Col·legi Oficial de Procuradors d'Andorra té dos règims de col·legiació: amb exercici professional com a membre exercent i sense exercici professional com a membre no exercent. Tots són membres de ple dret del Col·legi, sense perjudici dels drets i els deures específics que es deriven de cadascun dels dos règims de col·legiació.

2. Per ser admès al Col·legi és necessari, en tot cas, complir els requisits següents:

- a) Estar en plena possessió dels drets civils i polítics. En el cas dels nacionals no andorrans, aquesta possessió s'entén referida als seus estats d'origen.
- b) Estar en possessió d'un títol de nivell 2 del Marc andorrà de titulacions d'ensenyament superior en l'àmbit del dret, lliurat o reconegut pel Govern.

3. Les persones que volen exercir la professió de procurador s'han de col·legiar com a membres exercent. S'entén per "exercici professional" la prestació, habitualment remunerada, dels serveis de representació tècnica de les parts en qualsevol procediment i, en concret, l'exercici de les activitats assenyalades a l'apartat 1 de l'article 3.

4. Per ser admès al Col·legi com a membre exercent cal reunir, a més dels requisits establerts en l'apartat 2, els requisits següents:

- a) No estar condemnat per delictes majors dolosos, mentre no s'hagi produït la cancel·lació dels antecedents penals, ni al Principat d'Andorra ni a l'estranger.
- b) No estar incapacitat per a l'exercici de la professió, en concórrer alguna de les circumstàncies previstes a l'article 8.
- c) No trobar-se comprès en cap de les causes d'incompatibilitat per a l'exercici de la professió previstes a l'article 9, o de prohibició d'exercir la professió.
- d) Obtenir l'autorització d'exercici de la professió titulada per part del Govern.

5. Sense perjudici del que estableixen els apartats anteriors, l'admissió al Col·legi com a membre exercent no es pot fer efectiva fins que la persona interessada tingui obert un despatx professional, o bé s'incorpori a un despatx professional ja obert, que garanteixi la llibertat i la independència en l'exercici de la professió.

Article 8

Incapacitats

1. Són circumstàncies que incapaciten per a l'exercici de la professió de procurador:

- a) Els impediments físics o psíquics que per la seva naturalesa o entitat impossibilitin el compliment de les funcions atribuïdes als procuradors.
- b) La inhabilitació o la suspensió en l'exercici de la professió de procurador, en virtut d'una resolució judicial, administrativa o col·legial ferma.
- c) L'expulsió del Col·legi mitjançant una resolució col·legial ferma.

2. Les incapacitats desapareixen quan cessen les causes que les han motivat o quan s'hagi extingit la responsabilitat penal o disciplinària corresponent.

Article 9

Incompatibilitats

1. L'exercici de la professió de procurador és incompatible:

- a) Amb l'exercici dels càrrecs de cap de Govern; síndic o subsíndic general; membre del Consell Superior de la Justícia; membre del Govern; cònsol major o menor; secretari d'Estat; secretari general del Govern,

del Consell General, del Consell Superior de la Justícia o d'un comú; cap del Gabinet del cap de Govern; interventor general del Govern o d'un comú; director d'un organisme autònom o una entitat parapública; batlle; magistrat; fiscal general, i fiscal adjunt.

b) Amb la prestació de serveis en règim estatutari o laboral per compte de l'Administració pública, de l'Administració de Justícia i del Consell Superior de la Justícia.

c) Amb l'exercici de la professió d'advocat.

d) En els demás casos en què ho estableixin les lleis o els tractats internacionals que formin part de l'ordenament jurídic andorrà.

2. Si el procurador incorre en alguna de les causes d'incompatibilitat establertes a l'apartat anterior, ho ha de comunicar en el termini més breu possible a la Junta de Govern del Col·legi i ha de cessar immediatament la situació d'incompatibilitat.

3. Si la Junta de Govern del Col·legi té coneixement que un procurador exerceix la professió en una situació d'incompatibilitat, l'ha de requerir per tal que regularitzi la seva situació en el termini de quinze dies naturals, sense perjudici de les responsabilitats disciplinàries que se'n puguin derivar.

En cas que no ho faci, la Junta de Govern decideix, mitjançant una resolució motivada, la suspensió del procurador en l'exercici de la professió i, un cop la resolució ha esdevingut ferma, ho comunica al Consell Superior de la Justícia i als presidents del Tribunal de Batlles, del Tribunal de Corts i del Tribunal Superior de Justícia.

La Junta de Govern deixa sense efecte la suspensió quan el procurador acredita que ha cessat la situació d'incompatibilitat.

4. En cas que el procurador exerceixi de forma simultània altres professions o activitats, ha de respectar el deure d'assistència a la Batllia i als tribunals quan sigui citat a aquest efecte.

Article 10

Sol·licituds de col·legiació i altes i baixes

1. Correspon a la Junta de Govern del Col·legi resoldre sobre les sol·licituds de col·legiació. La decisió s'ha d'adoptar mitjançant una resolució motivada.

2. La Junta de Govern no pot denegar la col·legiació com a membres no exercent o exercent de les persones que compleixin els requisits que estableixen respectivament els apartats 2 i 4 de l'article 7.

3. El secretari del Col·legi ha de comunicar les altes i baixes que tinguin lloc en el Col·legi al ministeri encarregat dels col·legis professionals, al Consell Superior de la Justícia i als presidents del Tribunal de Batlles, del Tribunal de Corts i del Tribunal Superior de Justícia.

Article 11

Pèrdua de la condició de col·legiat

1. La condició de col·legiat es perd, amb la consegüent baixa immediata del Col·legi, en cas de:

a) Defunció del col·legiat.

b) Baixa voluntària del col·legiat.

c) Expulsió del Col·legi mitjançant una resolució col·legial ferma.

d) Incompliment reiterat del pagament de les quotes col·legials, si així ho preveuen els estatuts del Col·legi, amb independència de la infracció disciplinària prevista a la lletra b) de l'apartat 3 de l'article 26. Tanmateix, el pagament de les quotes col·legials pendents ha de comportar la rehabilitació immediata de l'alta col·legial.

2. La persona inhabilitada per a l'exercici de la professió de procurador, en virtut d'una resolució judicial, administrativa o col·legial ferma, perd la condició de col·legiat exercent, però pot ser inscrita com a membre no exercent del Col·legi si ho sol·licita i segueix complint els requisits que estableix l'apartat 2 de l'article 7.

3. Correspon a la Junta de Govern del Col·legi decidir la pèrdua de la condició de col·legiat, mitjançant una resolució motivada que, un cop ha esdevingut ferma, s'ha de comunicar al ministeri encarregat dels col·legis professionals, al Consell Superior de la Justícia i als presidents del Tribunal de Batlles, del Tribunal de Corts i del Tribunal Superior de Justícia.

4. Els batlles i els tribunals han de remetre al Col·legi una còpia legalitzada de la resolució judicial ferma en què es decideixi la inhabilitació o la suspensió professional d'un procurador.

Article 12

Òrgans de govern del Col·legi

1. Els òrgans de govern del Col·legi Oficial de Procuradors d'Andorra són l'Assemblea General i la Junta de Govern, presidida pel degà.

2. La Junta de Govern és l'òrgan col·legiat d'administració i direcció del Col·legi.

Els estatuts del Col·legi han de desenvolupar el règim de convocatòria i de constitució, el funcionament i la composició de la Junta de Govern, així com el procediment de designació, destitució i renovació dels seus membres, i la durada del seu mandat.

3. Les resolucions adoptades per la Junta de Govern del Col·legi poden ser recorregudes davant de la mateixa Junta de Govern, en el termini d'un mes des de l'endemà del dia que es notifiquen. La Junta de Govern disposa d'un termini de quinze dies hàbils per resoldre el recurs formulat. Exhaurida aquesta via, es pot interposar recurs davant de la Secció Administrativa de la Batllia, en els termes que preveu la Llei de la jurisdicció administrativa i fiscal, del 15 de novembre de 1989.

4. L'Assemblea General és l'òrgan suprem de govern del Col·legi, i es pot reunir en sessió ordinària o extraordinària.

Els estatuts del Col·legi han de desenvolupar el règim de convocatòria i de constitució, i també el funcionament i la composició de l'Assemblea General.

5. Els estatuts del Col·legi també han de regular el règim econòmic col·legial.

Capítol tercer. Exercici de la professió

Article 13

Deures i obligacions dels procuradors

1. El deure fonamental del procurador és de desenvolupar bé i fidelment la funció de representació que se li confereixi, i prestar els altres serveis que les lleis li encomanin. Els procuradors han d'actuar en tots els casos amb professionalitat, honradesa, lleialtat, diligència, respecte i fermesa en la defensa dels interessos dels seus representats.

També han de cooperar amb els òrgans jurisdiccionals per al bon funcionament de l'Administració de Justícia, i estan obligats a actuar davant els òrgans administratius i jurisdiccionals amb probitat, lleialtat, veracitat en les seves declaracions o manifestacions, i amb respecte i consideració.

Igualment estan obligats a respectar els pactes contractuals que hagin convingut amb els seus clients, i a complir l'encàrrec professional rebut amb la diligència que els és exigible, aplicant les exigències tècniques, ètiques i deontològiques escaients.

2. El procurador, amb respecte del dret a la defensa dels clients i de la qualitat i dignitat de la professió, està obligat a respectar el secret professional.

S'entén que el secret professional és el principi moral i jurídic que situa el procurador en l'obligació i en el dret ineludibles de no revelar cap fet, document o situació dels quals tingui coneixement per raó de l'exercici de la seva professió. Per aquest motiu no pot ser obligat a declarar en relació amb aquests mateixos fets, documents o situacions. Aquesta obligació es fa extensiva als fets que el procurador conegui en la condició de membre de la Junta de Govern del Col·legi, o com a procurador associat o col·laborar d'un altre procurador.

El secret professional, que és un deure del procurador i un dret del client, només es pot aixecar en els casos establerts legalment, quan el procurador sigui autoritzat de manera expressa pel client o els seus hereus o, excepcionalment, per una decisió motivada de la Junta de Govern del Col·legi a petició del procurador interessat, en els supòsits en què el manteniment del secret pugui perjudicar de forma notòriament injusta i greu el mateix procurador, l'advocat, el client o un tercer, i alhora no comporti un perjudici d'entitat equiparable al client.

El procurador té el deure de reserva sobre les converses i la correspondència mantingudes amb els altres procuradors i els advocats, i no pot revelar-les o fer-ne ús, en judici o fora de judici, sense el seu consentiment previ i exprés. Això no obstant, si concorre una causa greu justificada, la Junta de Govern del Col·legi pot autoritzar-ne de forma motivada la revelació o presentació en judici sense el consentiment esmentat.

3. Són deures específics dels procuradors els que les lleis, els estatuts, les normes i els usos deontològics o els acords dels òrgans col·legials els imposin per a la representació adequada dels seus representats, la substanciació adequada dels procediments i l'execució eficaç de les resolucions judicials, i les altres funcions i serveis que els encomanen les lleis. En qualsevol cas, tenen l'obligació de:

- a) Portar els llibres actualitzats dels assumptes en què intervenen i dels comptes amb els seus clients, que poden ser-ho per mitjans informàtics.

- b) Retre comptes als seus clients, especificant i detallant les quantitats que n'han percebut i els pagaments realitzats en el seu benefici, i precisant, de forma desglossada quan se'ls requereixi a aquest efecte, les actuacions endegades i l'import dels honoraris que s'hi corresponen.
 - c) Satisfer en els terminis assenyalats les quotes col·legials ordinàries o extraordinàries.
 - d) Contractar una assegurança que cobreixi els riscos de responsabilitat en què puguin incórrer a causa de l'exercici de la professió, l'import mínim de la qual s'ha d'establir als estatuts del Col·legi.
 - e) Fer saber al Col·legi els actes d'intrusisme o d'exercici il·legal de la professió, així com les actuacions professionals irregulars.
 - f) Fer saber al Col·legi qualsevol acte que afecti la independència o la llibertat d'un procurador en l'exercici de les seves funcions.
 - g) Exercir la representació d'ofici i, si escau, gratuïta, en els termes establerts per les lleis, els reglaments i els estatuts del Col·legi.
 - h) Comparèixer davant la Batllia i els tribunals andorrans, així com davant els òrgans administratius, per tal de prendre coneixement i signar els emplaçaments, les citacions i les notificacions que calgui realitzar.
4. L'incompliment o la vulneració dels deures i les obligacions assenyalats anteriorment pot comportar la imposició de les sancions disciplinàries corresponents, sense perjudici de les responsabilitats civils o penals que se'n puguin derivar.
5. L'obligació que estableix la lletra c) de l'apartat 3 també és exigible als col·legiats no exercent, en els termes que decideixi el Col·legi.

Article 14

Drets dels procuradors

1. Els procuradors tenen dret a:

- a) Demanar l'empara del Col·legi quan la seva llibertat, independència o dignitat professionals siguin vulnerades o ignorades pels òrgans administratius o jurisdiccionals.
- b) Ser remunerats pels clients de forma justa i adequada per raó dels serveis prestats, així com ser rescabats de les despeses que els hagi causat la prestació d'aquests serveis i, concretament, com a conseqüència de les actuacions de caràcter extrajudicial, d'acord amb les regles del mandat.

Els procuradors poden convenir lliurement amb el client l'import dels honoraris professionals. En defecte de pacte, la fixació dels honoraris s'ha de fer de conformitat amb les normes orientadores establertes pel Col·legi, les quals també s'apliquen de forma imperativa en cas de condemna en costes de la contrapart en un litigi.

- c) Participar, amb veu i vot, en l'Assemblea General del Col·legi, formular peticions i propostes, i accedir, en condicions d'igualtat, als càrrecs col·legials, en la forma i d'acord amb els requisits que prevegin els estatuts del Col·legi.

2. Els col·legiats no exercent també tenen els drets que estableix la lletra c) de l'apartat 1, en els termes que estableixin els estatuts del Col·legi.

Article 15*Modalitats i responsabilitat en l'exercici de la professió*

1. Els procuradors poden exercir la seva professió individualment o associant-se en societats civils professionals de procuradors, sota qualsevol de les formes admeses en dret. En aquest darrer cas, cal que es mantingui com a objecte exclusiu de la societat l'exercici professional de la procura i que la societat estigui participada majoritàriament per procuradors.

L'exercici individual de la professió de procurador es pot fer per compte propi, com a titular o associat d'un despatx individual o col·lectiu, o per compte aliè, com a col·laborador d'un despatx individual o col·lectiu, d'acord amb la legislació laboral aplicable.

2. Els procuradors col·laboradors d'un despatx individual o col·lectiu estan sotmesos als deures i a les obligacions col·legials i són responsables individualment de les actuacions que han realitzat prop dels seus clients, sense perjudici que la responsabilitat pugui recaure també en el procurador o els procuradors titulars o associats del despatx.

3. Les associacions de procuradors amb altres professionals aliens a l'exercici de la procura són prohibides si posen o poden posar en situació de risc el secret professional, la independència, la llibertat, la lliure i lleial competència o la dignitat professional.

Article 16*Conflicte d'interessos*

1. En cas de conflicte d'interessos entre diversos clients o de risc greu que sobrevingui aquest tipus de conflicte, els procuradors no poden representar més d'un client en el mateix afer.

2. Els procuradors s'han d'abstenir d'exercir la representació en els assumptes de tots els clients concernits per un conflicte d'interessos sobrevingut entre ells, quan hi hagi risc de violació del secret professional o quan es posi en perill la seva independència.

Tampoc no poden acceptar l'encàrrec d'un nou client si hi ha risc significatiu de violació del secret de les informacions rebudes d'un antic client o si el coneixement dels assumptes de l'antic client pot afavorir el nou client de manera injustificada.

3. Els procuradors associats o col·laboradors no poden assumir, en cap cas, la representació de litigants que tinguin posicions processals contraposades o quan existeixi o pugui existir un conflicte d'interessos entre els seus clients.

Article 17*Publicitat*

1. Els procuradors, tant si exerceixen la seva professió de forma individual, com si ho fan de forma associada, poden fer publicitat dels seus serveis en els termes que es regulin en els estatuts del Col·legi.

2. La publicitat es pot fer sempre que es respecti la dignitat de la professió i s'eviti la deslleialtat envers els altres procuradors i la competència il·lícita.

Article 18*Representació processal d'ofici*

1. El Col·legi Oficial de Procuradors d'Andorra ha de designar un procurador, pel torn d'ofici que correspongui, quan d'acord amb la normativa aplicable, l'òrgan jurisdiccional competent decideixi que una persona ha de ser representada per un procurador, amb independència que la seva intervenció sigui o no sigui preceptiva.

La representació processal en virtut dels torns d'ofici comporta que la persona representada hagi de satisfer al procurador designat els honoraris meritats, els quals s'han d'ajustar a les normes orientadores establertes pel Col·legi.

El procurador designat queda eximit del deure de satisfer les despeses causades, llevat que la persona representada li hagi fet lliurament de la provisió de fons suficient.

2. Si ho determina el Govern per via reglamentària, la representació processal en virtut dels torns d'ofici podrà tenir caràcter gratuït per a les persones a les quals s'hagi atorgat aquest benefici per part l'òrgan jurisdiccional competent.

En aquest cas, els honoraris no han de ser satisfets per la persona representada al procurador, sense perjudici que li hagin de ser abonats pel Govern, a través del ministeri encarregat de la justícia, de conformitat amb les tarifes o els barems aprovats eventualment per reglament.

3. L'adscripció als torns d'ofici és obligatòria, llevat que els estatuts del Col·legi ho disposin altrament. Els estatuts també poden establir que els membres de la Junta de Govern, durant el seu mandat, quedin alliberats de l'obligació de pertànyer als torns esmentats.

4. El Col·legi ha de garantir la continuïtat i l'eficàcia dels torns d'ofici.

Capítol quart. Règim de responsabilitat

Article 19*Responsabilitat civil i penal*

1. Els procuradors, en l'exercici de la seva professió, estan subjectes a responsabilitat civil quan, per dol o negligència, danyin els interessos la representació dels quals els ha estat confiada.

2. Els procuradors estan subjectes a responsabilitat penal pels delictes i les contravencions penals que cometin en l'exercici de la seva professió.

3. En cas que el degà del Col·legi, o la persona que el substitueixi d'acord amb els estatuts, sigui requerit per l'autoritat judicial o governativa competent per a la pràctica d'un registre al despatx professional d'un procurador, s'hi ha de personar i assistir a les diligències que es practiquin, a l'efecte de vetllar per la salvaguarda del secret professional. En qualsevol cas, el procurador que es trobi en aquesta situació pot sol·licitar la presència del degà o de la persona que el substitueixi.

Article 20*Responsabilitat disciplinària*

1. Amb independència de la responsabilitat penal o civil en què hagin pogut incórrer, els procuradors exercents també estan subjectes a la responsabilitat disciplinària derivada de l'incompliment dels deures i les obligacions professionals que els són específics.
2. En els termes establerts en aquesta Llei i en els estatuts del Col·legi, aquest darrer exerceix a través dels òrgans corresponents la potestat disciplinària en relació amb els col·legiats exercents o no exercents pels actes que realitzin o per les omissions en què incorrin en l'exercici o amb motiu de la professió, o que infringeixin els deures i les obligacions continguts en aquesta Llei, els estatuts del Col·legi o les normes deontològiques aprovades pel Col·legi.
3. La responsabilitat disciplinària és independent de la responsabilitat civil i penal en què puguin incórrer els col·legiats pels mateixos fets.

Article 21*Potestat disciplinària*

1. La potestat disciplinària en relació amb els col·legiats és exercida per la Junta Disciplinària, la qual es pot constituir en dues instàncies.
2. Les sancions són imposades per la Junta Disciplinària, per resolució motivada que es pren en votació secreta i amb el vot favorable de la majoria absoluta dels seus membres, excepte quan la sanció que es pugui imposar comporti la inhabilitació professional durant un període superior a tres mesos o l'expulsió del Col·legi, en què la resolució s'ha d'adoptar amb el vot favorable de les dues terceres parts dels membres de la Junta Disciplinària.

Tanmateix, les faltes lleus poden ser sancionades per la Junta de Govern del Col·legi i, en el seu nom, pel degà, sense cap altre tràmit que el d'audiència o al·legacions escrites del col·legiat expedientat.

3. Si en el decurs de la tramitació d'un expedient disciplinari es manifesten indicis de conductes que poden constituir una infracció penal, la Junta Disciplinària ho ha de fer saber a l'òrgan jurisdiccional competent i suspendre, tot seguit, la tramitació de l'expedient esmentat, la qual cosa interromp el còmput dels terminis de prescripció i caducitat, fins que recaigui una resolució ferma en l'àmbit penal.

D'altra banda, quan s'estigui instruint o jutjant un procés penal pels mateixos fets que han originat o han de comportar la incoació d'un expedient disciplinari, o per altres fets que hi estiguin íntimament vinculats, s'ha d'iniciar la tramitació de l'expedient disciplinari, si no s'ha iniciat amb anterioritat, i se'n suspèn tot seguit la tramitació, la qual cosa interromp el còmput dels terminis de prescripció o caducitat, fins que recaigui una resolució ferma en l'àmbit penal.

En qualsevol cas, la declaració de fets provats que pugui fer el tribunal penal és vinculant per a la Junta Disciplinària.

Article 22*Drets*

El col·legiat que és objecte d'un procediment disciplinari té els drets següents:

- a) Dret a ser informat dels fets que se li imputen, de les infraccions que aquests fets puguin constituir, de les sancions que li puguin ser imposades, de la identitat de la persona designada com a instructor i de l'òrgan competent per imposar la sanció.

- b) Dret d'accés a l'expedient disciplinari, de conèixer l'estat de la seva tramitació i d'obtenir còpies dels documents, en els termes del Codi de l'Administració.
- c) Dret a formular al·legacions, a proposar les proves que consideri oportunes i a utilitzar tots els mitjans de defensa admesos per l'ordenament jurídic i que siguin procedents.
- d) Dret a la presumpció d'innocència i a no declarar en contra de si mateix.
- e) Dret a ser assistit per un advocat durant la tramitació de l'expedient, de lliure elecció per part del procurador expedientat i al seu càrrec.
- f) Dret a obtenir una resolució motivada.
- g) Qualsevol altre dret que reconeguin la Constitució o les lleis.

Article 23

Procediment disciplinari

1. El procediment disciplinari l'inicia la Junta de Govern del Col·legi mitjançant la incoació d'un expedient disciplinari, d'ofici o arran d'una denúncia o una comunicació adreçada al degà o a la Junta de Govern, que es tramita amb respecte dels principis generals del procediment sancionador.

2. La Junta de Govern designa un instructor entre els seus membres per instruir l'expedient i formular, en el termini màxim d'un mes, el plec de càrrecs corresponent, que ha d'incloure els fets imputats, amb expressió de les infraccions presumptament comeses i de les sancions que siguin aplicables.

3. La Junta de Govern ha de notificar per escrit al col·legiat expedientat la incoació de l'expedient, l'instructor designat i el plec de càrrecs. El col·legiat expedientat disposa d'un termini de deu dies hàbils per fer al·legacions i sol·licitar, si és el cas, la pràctica de les proves que entengui necessàries per a la seva defensa.

Contestat el plec de càrrecs o transcorregut el termini sense fer-ho, l'instructor pot practicar les proves sol·licitades que consideri oportunes en el termini d'un mes. Posteriorment, ha de donar vista de l'expedient al col·legiat expedientat, per tal que en el termini de deu dies hàbils formuli les conclusions que estimi convenients.

El col·legiat expedientat pot defensar-se ell mateix, o mitjançant un advocat.

4. La Junta de Govern es constitueix llavors en Junta Disciplinària de Primera Instància, sota la presidència del degà, i de la qual no pot formar part l'instructor designat.

La Junta Disciplinària de Primera Instància ha de dictar en el termini de quinze dies hàbils la resolució corresponent, la qual ha de ser motivada i no pot incloure fets diferents dels que han fonamentat el plec de càrrecs, sense perjudici de la valoració jurídica que se'n faci. Si la resolució és sancionadora, s'han de determinar amb precisió les infraccions comeses, els preceptes en què romanen tipificades i les sancions imposades.

La resolució s'adopta amb el vot favorable de la majoria o de les dues terceres parts dels membres de la Junta Disciplinària de Primera Instància, d'acord amb l'apartat 2 de l'article 21, excepte el de l'instructor designat. El degà disposa de vot diriment en cas d'empat.

5. Contra la resolució dictada per la Junta Disciplinària de Primera Instància es pot interposar un recurs davant la Junta Disciplinària de Segona Instància, dins el termini d'un mes des de l'endemà del dia de la notificació de la resolució.

La Junta Disciplinària de Segona Instància es constitueix amb tres col·legiats exercents, nomenats per la Junta de Govern i que no han format part de la Junta Disciplinària de Primera Instància ni han estat designats instructors de l'expedient.

La Junta Disciplinària de Segona Instància, que és presidida pel col·legiat amb més antiguitat en l'exercici de la professió, ha de dictar en el termini de quinze dies hàbils la resolució corresponent, la qual ha de ser motivada.

La resolució s'adopta amb el vot favorable de la majoria o de les dues terceres parts dels membres de la Junta Disciplinària de Segona Instància, d'acord amb l'apartat 2 de l'article 21. El president disposa de vot diriment en cas d'empat.

6. Els col·legiats designats com a membres de la Junta Disciplinària no es poden inhibir, llevat de causa justificada que el degà aprecia. La manca d'assistència o de compliment de les funcions per a les quals han estat designats constitueix una infracció col·legial lleu.

Els membres de la Junta Disciplinària també poden ser recusats i, en cas que així sigui, resol el degà.

7. La resolució de la Junta Disciplinària de Segona Instància exhaureix la via administrativa i pot ser impugnada davant la Secció Administrativa de la Batllia en els termes que preveu la Llei de la jurisdicció administrativa i fiscal, del 15 de novembre de 1989.

Article 24

Mesures provisionals

1. La Junta Disciplinària pot acordar, mitjançant una resolució motivada i amb l'audiència prèvia de la persona interessada, la suspensió cautelar en l'exercici de la professió del col·legiat contra el qual se segueix un expedient disciplinari, tenint en compte la gravetat dels fets comesos i les circumstàncies que concorrin.

2. El període de suspensió cautelar no pot ser superior al de la sanció que pugui ser imposada per la infracció presumptament comesa, i el temps transcorregut s'ha de tenir en compte a l'efecte de computar el període de la sanció eventual d'inhabilitació professional que es pugui imposar al terme de l'expedient disciplinari.

Article 25

Infraccions professionals

1. Són infraccions professionals les conductes establertes com a tals per aquesta Llei, relacionades amb l'exercici de la professió de procurador.

2. Les infraccions professionals es classifiquen en molt greus, greus i lleus.

3. Són infraccions professionals molt greus:

- a) L'exercici de la professió sense estar en possessió del títol d'ensenyament superior en l'àmbit del dret, lliurat o reconegut pel Govern, suficient per a l'exercici de la professió.
- b) L'exercici de la professió sense estar inscrit al Col·legi com a membre exercent.
- c) La condemna ferma per la comissió d'un delictes dolós, en qualsevol grau de participació, que es produeixi com a conseqüència de l'exercici de la professió.

- d) L'exercici de la professió en un supòsit d'inhabilitació professional o de suspensió cautelar, o en un supòsit d'incapacitat o d'incompatibilitat establert als articles 8 i 9 respectivament, o de prohibició d'exercir la professió.
- e) L'exercici de la professió sense haver obtingut l'autorització d'exercici de professió titulada per part del Govern.
- f) L'exercici de la professió sense tenir obert un despatx professional o sense haver-se incorporat a un despatx professional ja obert.
- g) L'incompliment dels deures o de les obligacions professionals establerts en aquesta Llei o en els estatuts del Col·legi, quan en resulti un perjudici greu per a les persones que hagin contractat els seus serveis.
- h) La vulneració del deure de secret professional.
- i) L'encobriment dels actes d'intrusisme o d'exercici il·legal de la professió, així com de les actuacions professionals irregulars.
- j) La persistència en la realització d'un acte de publicitat de serveis professionals amb incompliment dels requisits establerts en aquesta Llei o en els estatuts del Col·legi, després d'haver estat requerit de cessament per la Junta de Govern.
- k) La comissió de dues infraccions professionals greus, encara que siguin de distinta naturalesa, sempre que es cometin dins el període d'un any des de la primera de les infraccions i que l'autor hagi estat sancionat per aquesta infracció.

4. Són infraccions professionals greus:

- a) L'exercici de la professió sense complir els requisits establerts en aquesta Llei, sempre que no constitueixi una infracció professional molt greu.
- b) L'incompliment dels deures o de les obligacions professionals establerts en aquesta Llei o en els estatuts del Col·legi, quan no es pugui qualificar com una infracció professional molt greu.
- c) L'incompliment de les normes deontològiques aprovades pel Col·legi i que són essencials en l'exercici de la professió.
- d) La manca de compareixença prop dels òrgans jurisdiccionals o administratius, de forma reiterada i sense causa justificada.
- e) L'incompliment de l'obligació de portar els llibres actualitzats dels assumptes en què intervinguin i dels comptes amb els clients.
- f) L'incompliment de l'obligació de retre comptes als clients en el sentit que preveu l'article 13, apartat 3, lletra b).
- g) L'incompliment de l'obligació de contractar una assegurança que cobreixi els riscos de responsabilitat en què es pugui incórrer arran de l'exercici de la professió, en els termes establerts als estatuts del Col·legi.
- h) L'incompliment de l'obligació de fer saber al Col·legi els actes d'intrusisme o d'exercici il·legal de la professió, així com les actuacions professionals irregulars.
- i) Els actes que tinguin la consideració de competència il·lícita o deslleial i hagin estat declarats com a tals per l'òrgan competent.

- j) L'incompliment de l'obligació de fer saber al Col·legi qualsevol acte que afecti la independència o la llibertat d'un procurador en l'exercici de la professió.
- k) L'incompliment de l'obligació d'exercir la representació processal en virtut dels torns d'ofici, després d'haver estat requerit degudament a aquest efecte, i llevat que s'acrediti que concorre una causa justificada que faci impossible el compliment d'aquest deure.
- l) L'exercici de la professió en un supòsit de conflicte d'interessos.
- m) La realització d'un acte de publicitat de serveis professionals incomplint els requisits previstos en aquesta Llei o en els estatuts del Col·legi quan, per la seva difusió o per altres circumstàncies, tingui transcendència especial.
- n) La comissió de dues infraccions professionals lleus, encara que siguin de distinta naturalesa, sempre que es cometin dins el període de sis mesos des de la primera de les infraccions i que l'autor hagi estat sancionat per aquesta infracció.

5. Són infraccions professionals lleus:

- a) L'incompliment dels deures o de les obligacions previstos en aquesta Llei i en els estatuts del Col·legi, o de les normes deontològiques aprovades pel Col·legi, sempre que no constitueixi una infracció greu o molt greu.
- b) Les infraccions establertes a l'apartat 4 d'aquest article, quan no tinguin entitat suficient per ser qualificades com a infraccions greus o molt greus.

Article 26

Infraccions col·legials

1. Són infraccions col·legials les conductes previstes com a tals per aquesta Llei que fan referència a la relació de la persona col·legiada amb el Col·legi i amb les altres persones col·legiades, en l'àmbit del funcionament del Col·legi.
2. Les infraccions col·legials es classifiquen en molt greus, greus i lleus.
3. Són infraccions col·legials molt greus:
 - a) L'incompliment dels deures o de les obligacions establerts en aquesta Llei o en els estatuts del Col·legi, quan revesteixi una gravetat especial i no sigui constitutiu d'infracció professional.
 - b) La manca de pagament de les quotes col·legials ordinàries o extraordinàries.
 - c) L'incompliment de les decisions o els acords adoptats pels òrgans del Col·legi en qüestions relatives als torns d'ofici, quan no sigui constitutiu d'infracció professional.
 - d) La realització d'actes que impedeixen o alteren greument el funcionament normal del Col·legi o dels seus òrgans.
 - e) Els actes, les expressions o les accions que atemptin contra la dignitat o l'honor dels procuradors en l'exercici de la professió, quan revesteixin gravetat especial.
 - f) La comissió d'actes que constitueixin una ofensa a la dignitat de la professió o a les normes deontològiques que la governen, quan revesteixin una gravetat especial.

g) La comissió de dues infraccions col·legials greus, encara que siguin de distinta naturalesa, sempre que es cometin dins el període d'un any des de la primera de les infraccions i que l'autor hagi estat sancionat per aquesta infracció.

4. Són infraccions col·legials greus:

- a) L'incompliment dels deures o de les obligacions establerts en aquesta Llei o en els estatuts del Col·legi, quan no sigui constitutiu d'infracció professional ni es pugui qualificar com una infracció col·legial molt greu.
- b) L'incompliment dels les decisions o els acords adoptats pels òrgans del Col·legi en matèries que afectin el seu sosteniment econòmic, sempre que no es pugui qualificar com una infracció col·legial molt greu.
- c) Els actes, les expressions o les accions que atemptin contra la dignitat o l'honor dels procuradors en l'exercici de la professió, quan no es puguin qualificar com una infracció col·legial molt greu.
- d) La comissió d'actes que constitueixin una ofensa a la dignitat de la professió o a les normes deontològiques que la governen, quan no es pugui qualificar com una infracció col·legial molt greu.
- e) La comissió de dues infraccions col·legials lleus, encara que siguin de distinta naturalesa, sempre que es cometin dins el període de sis mesos des de la primera de les infraccions i que l'autor hagi estat sancionat per aquesta infracció.

5. Són infraccions col·legials lleus:

- a) L'incompliment dels deures o les obligacions establerts en aquesta Llei o en els estatuts del Col·legi, quan no sigui constitutiu d'infracció professional ni es pugui qualificar com una infracció col·legial molt greu o greu.
- b) Les infraccions previstes a l'apartat 4 d'aquest article, quan no tinguin entitat suficient per ser qualificades com a infraccions col·legials molt greus o greus.
- c) La desatenció o el retard en el compliment dels tràmits administratius inherents a la col·legiació i al funcionament dels serveis del Col·legi.

Article 27

Prescripció de les infraccions

1. Les infraccions molt greus prescriuen al cap de quatre anys, les greus al cap de dos anys i les lleus al cap de sis mesos. Aquests terminis es computen a partir de la data del fet causant o des del dia en què se n'hagi hagut de tenir coneixement.
2. El termini de prescripció s'interromp per qualsevol actuació col·legial realitzada amb coneixement formal de la persona interessada que s'adreci a la iniciació, la tramitació o la resolució del procediment disciplinari. La interrupció deixa de tenir efecte si no s'incoa l'expedient disciplinari o queda paralitzat durant més de sis mesos per causa no imputable a la persona infractora. En aquest cas, el còmput del termini de prescripció s'inicia de nou a partir de la data de la darrera actuació que consti en l'expedient disciplinari.
3. En cas de suspensió de la tramitació de l'expedient per causa de prejudicialitat penal, el termini de prescripció de la infracció resta suspès fins que la Junta Disciplinària tingui constància fefaent de la resolució ferma recaiguda en l'àmbit penal.

Article 28

Sancions

1. Les infraccions professionals molt greus poden ser objecte de les sancions següents:
 - a) Inhabilitació professional durant un període no superior a cinc anys.
 - b) Multa no inferior a 5.001 euros i no superior a 50.000 euros.
2. Les infraccions professionals greus poden ser objecte de les sancions següents:
 - a) Inhabilitació professional durant un període no superior a un any.
 - b) Multa no inferior a 1.001 euros i no superior a 5.000 euros.
3. Les infraccions professionals lleus poden ser objecte de les sancions següents:
 - a) Amonestació escrita.
 - b) Multa no superior a 1.000 euros.
4. En el cas d'infraccions professionals molt greus i greus també es pot imposar, com a sanció complementària, l'obligació de realitzar activitats de formació professional o deontològica, quan la infracció s'hagi produït a causa de l'incompliment dels deures o les obligacions que afectin l'exercici o la deontologia professionals.
5. Si la persona que ha comès una infracció n'ha obtingut un guany econòmic, la sanció de multa es pot ampliar fins a l'import del profit obtingut.
6. Les infraccions col·legials molt greus poden ser objecte de les sancions següents:
 - a) Expulsió del Col·legi, únicament per la comissió reiterada de les infraccions col·legials molt greus previstes a les lletres a) i b) de l'apartat 3 de l'article 26.
 - b) Multa no inferior a 5.001 euros i no superior a 50.000 euros.
7. Les infraccions col·legials greus poden ser objecte de la sanció de multa no inferior a 1.001 euros i no superior a 5.000 euros.
8. Les infraccions col·legials lleus poden ser objecte de les sancions següents:
 - a) Amonestació escrita.
 - b) Multa no superior a 1.000 euros.
9. Les sancions d'expulsió del Col·legi, d'inhabilitació professional i d'amonestació escrita com a conseqüència d'una mateixa infracció són compatibles amb la sanció de multa.
10. Les sancions només són executives quan la resolució que les imposa sigui ferma, pel fet de no ser susceptible de recurs administratiu o jurisdiccional.
11. El Col·legi Oficial de Procuradors d'Andorra té competència per executar per si mateix les seves resolucions sancionadores, en els termes del Codi de l'Administració.

Article 29

Inhabilitació professional i expulsió

1. La sanció d'inhabilitació professional impedeix l'exercici professional durant el temps per al qual ha estat imposada.

Quan en una mateixa persona concorrin diverses sancions d'inhabilitació successives, el termini establert en cadascuna de les sancions es comença a comptar a partir del compliment definitiu de la sanció anterior.

2. La sanció d'expulsió impedeix a la persona sancionada l'exercici professional fins que hagin transcorregut quatre anys com a mínim.

Article 30

Graduació de les sancions

Les sancions es graduen en funció de les circumstàncies que concorren en cada cas, d'acord amb els principis generals establerts en la legislació vigent i, en concret, de conformitat amb els criteris següents:

- a) Intencionalitat.
- b) Perjudici causat.
- c) Quantia del benefici obtingut o que es pretenia obtenir.
- d) Reiteració o reincidència.
- e) Que els mateixos fets hagin estat sancionats en l'àmbit penal.

Article 31

Prescripció de les sancions

1. Les sancions imposades per infraccions molt greus prescriuen al cap de quatre anys; les sancions per infraccions greus, al cap de dos anys, i les sancions per infraccions lleus, al cap de sis mesos.
2. Les sancions que donin lloc a la inhabilitació professional per un període superior a quatre anys prescriuen un cop transcorregut el termini per al qual va ser imposada la sanció.
3. El termini de prescripció de les sancions es comença a comptar a partir de l'endemà del dia en què ha esdevingut ferma la resolució que les imposa.
4. El termini de prescripció s'interromp per l'inici, amb coneixement formal de la persona interessada, de l'execució de la sanció.

La interrupció deixa de tenir efecte si l'execució resta aturada durant més d'un any per causa no imputable a la persona sancionada. En aquest cas, el còmput del termini de prescripció es torna a iniciar de nou a partir de la data de la darrera actuació que consti en l'expedient d'execució.

Article 32

Extinció de la responsabilitat

1. La responsabilitat disciplinària s'extingeix pel compliment de la sanció, la defunció de la persona col·legiada, la prescripció de la infracció i la prescripció de la sanció.
2. La baixa del Col·legi no extingeix la responsabilitat disciplinària en què ha incorregut la persona col·legiada durant el període d'alta, però comporta l'arxiu provisional del procediment disciplinari i la suspensió eventual de la sanció imposada, la qual ha de ser complerta si la persona col·legiada es torna a donar d'alta al Col·legi.

Article 33

Anotació i comunicació de les sancions i rehabilitació

1. Les sancions disciplinàries es fan constar en l'expedient personal del col·legiat sancionat i l'annotació pot ser cancel·lada, a l'efecte de rehabilitació, sempre que no hagi incorregut en nova responsabilitat disciplinària, quan hagin transcorregut els terminis de sis mesos en el cas de sancions d'amonestació o multa; un any, en el cas de sancions d'inhabilitació professional no superior a sis mesos; tres anys, en el cas de sancions d'inhabilitació professional superior a sis mesos, i quatre anys, en el cas de sancions d'expulsió.
2. El termini de caducitat per a la rehabilitació es compta a partir de l'endemà del dia en què s'hagi complert definitivament la sanció. La cancel·lació de l'annotació, un cop complerts els terminis indicats, es pot fer d'ofici o a petició de la persona interessada.
3. La Junta de Govern del Col·legi ha de comunicar al ministeri encarregat dels col·legis professionals, al Consell Superior de la Justícia i als presidents de la Batllia, del Tribunal de Corts i del Tribunal Superior de Justícia les sancions fermes d'inhabilitació professional o d'expulsió.

Disposició transitòria primera

1. Els membres de la Junta de Govern del Col·legi Oficial de Procuradors d'Andorra, en el termini de sis mesos des de l'entrada en vigor d'aquesta Llei, han de convocar una assemblea general extraordinària, que tindrà el caràcter d'assemblea constituent, la qual ha d'aprovar els estatuts definitius del Col·legi i escollir les persones que ocuparan els càrrecs corresponents en la Junta de Govern de conformitat amb aquesta Llei, a fi d'acomplir les seves disposicions.
2. Els estatuts definitius, una vegada aprovats, juntament amb la certificació de l'acta de l'assemblea constituent, s'han de remetre al Registre de Professionals Titulats, Col·legis i Associacions Professionals, adscrit al ministeri encarregat de la justícia, a l'efecte d'inscriure'ls en la secció corresponent, un cop se n'hagi qualificat l'adequació a la legalitat.

Disposició transitòria segona

El Col·legi Oficial de Procuradors d'Andorra obtindrà plena capacitat d'obrar a partir de la constitució dels seus òrgans de govern.

Disposició transitòria tercera

1. Queden eximits del requisit d'estar en possessió d'un títol d'ensenyament superior en l'àmbit del dret, lliurat o reconegut pel Govern, a què es refereix l'article 7, apartat 2, lletra b) d'aquesta Llei, per tal d'obtenir l'autorització d'exercici de la professió titulada de procurador, i també per tal de ser admesos al Col·legi Oficial de Procuradors d'Andorra, els professionals que a la data d'entrada en vigor de la Llei compleixin de forma cumulativa els requisits següents:

- a) Que constin en la darrera relació de persones admeses per exercir la representació processal de les parts davant les jurisdiccions andorranes que hagi establert el Consell Superior de la Justícia.
- b) Que acreditin fefaentment, en el termini de sis mesos a comptar de l'entrada en vigor d'aquesta Llei, prop del Govern i de la Junta de Govern del Col·legi Oficial de Procuradors d'Andorra, que han exercit de

forma efectiva la representació processal de les parts davant les jurisdiccions andorranes durant com a mínim el darrer any des de la data d'entrada en vigor d'aquesta Llei, o durant com a mínim cinc anys ininterromputs en els darrers quinze anys des de la data d'entrada en vigor d'aquesta Llei.

2. També queden eximides del requisit d'estar en possessió de la titulació esmentada a l'apartat anterior les persones que a la data d'entrada en vigor d'aquesta Llei treballin per compte del Consell General, del Govern, dels comuns o de la Caixa Andorrana de Seguretat Social, o dels òrgans que en depenen, i que al mateix temps exerceixin com a procuradors en representació d'aquests darrers i acompleixin els requisits establerts a la lletra b) de l'apartat anterior.

3. Les persones que a la data d'entrada en vigor d'aquesta Llei estiguin exercint la professió de procurador i estiguin en possessió de la titulació esmentada a l'apartat 1 d'aquesta disposició transitòria o que, en cas contrari, compleixin els requisits establerts al mateix apartat 1, estan obligades, per tal de seguir exercint la professió esmentada, d'obtenir l'autorització d'exercici de la professió titulada de procurador i de ser admeses al Col·legi Oficial de Procuradors d'Andorra com a membres exercent, en el termini de sis mesos des de l'entrada en vigor d'aquesta Llei.

Disposició derogatòria

1. Es deroga l'apartat 3 de l'article 102 de la Llei qualificada de la Justícia, del 3 de setembre de 1993.
2. Es deroga la darrera frase de l'apartat 14 de l'article 3 de la Llei del Ministeri Fiscal, del 12 de desembre de 1996.

Disposició final primera

1. Es modifica l'apartat 1 de l'article 102 de la Llei qualificada de la Justícia, del 3 de setembre de 1993, el qual queda redactat en els termes següents:

"Article 102

1. Quan les parts no vulguin comparèixer personalment en un judici ho han de fer representades per un procurador o un advocat inscrits com a membres exercent al Col·legi Oficial de Procuradors d'Andorra o al Col·legi Oficial d'Advocats d'Andorra, respectivament, llevat que les lleis de procediment ho estableixin altrament.

(...)"

2. S'introdueix un nou article 102 bis a la Llei qualificada de la Justícia, del 3 de setembre de 1993, el qual queda redactat en els termes següents:

"Article 102 bis

Per actuar davant dels batlles i els tribunals en els termes previstos per aquesta Llei i per les altres lleis que siguin aplicables, els procuradors han d'estar col·legiats obligatòriament com a membres exercent al Col·legi Oficial de Procuradors d'Andorra, llevat que actuïn en representació del Consell General, del Govern, dels comuns o de la Caixa Andorrana de Seguretat Social, o dels òrgans que en depenen, sense perjudici del que prevegi la llei que regula l'exercici de la professió de procurador."

3. S'introdueix un nou article 102 ter a la Llei qualificada de la Justícia, del 3 de setembre de 1993, el qual queda redactat en els termes següents:

"Article 102 ter

La representació en judici, davant de qualsevol jurisdicció, del Consell General, del Govern, dels comuns o de la Caixa Andorrana de Seguretat Social, o dels òrgans que en depenen, correspon als procuradors adscrits als seus gabinets jurídics, sense perjudici que puguin contractar els serveis d'altres procuradors en casos determinats."

Disposició final segona

L'apartat 1 de la disposició derogatòria, que deroga l'apartat 3 de l'article 102 de la Llei qualificada de la Justícia, del 3 de setembre de 1993, i també la disposició final primera, que modifica l'apartat 1 de l'article 102 i introdueix dos nous articles 102 bis i 102 ter a la Llei qualificada de la Justícia, del 3 de setembre de 1993, tenen caràcter de llei qualificada. La resta de les disposicions d'aquesta llei tenen caràcter de llei ordinària.

Disposició final tercera

Aquesta llei entrarà en vigor l'endemà de ser publicada al Butlletí Oficial del Principat d'Andorra.

Casa de la Vall, 18 de desembre del 2014

Vicenç Mateu Zamora
Síndic General

Nosaltres els coprínceps la sancionem i promulguem i n'ordenem la publicació en el Butlletí Oficial del Principat d'Andorra.

Joan Enric Vives Sicília
Bisbe d'Urgell
Copríncep d'Andorra

François Hollande
President de la República Francesa
Copríncep d'Andorra